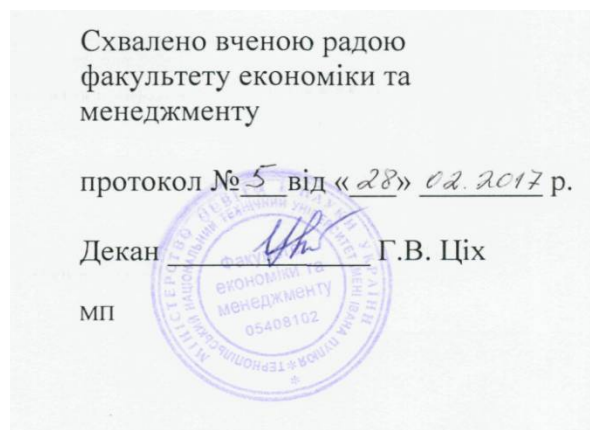

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ПУЛЮЯ

ДОДАТКОВА ПРОГРАМА

для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня
«Бакалавр» за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075
«Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність», 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та
адміністрування» галузі знань 07 Управління та адміністрування
та за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 Соціальні та
поведінкові науки на основі ОКР «Молодший спеціаліст»
(з нормативним терміном навчання)

АНОТАЦІЯ

Метою додаткового фахового випробування абітурієнтів для участі в конкурсі, щодо зарахування на навчання за скороченим терміном навчання для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» є:

- визначення рівня підготовки молодших спеціалістів з основ економічної теорії, менеджменту та маркетингу, які б відповідали сучасним вимогам організації бізнесу суб'єктами господарювання;

- з'ясування рівня систематизації та узагальнення теоретичних знань та практичних навиків самостійної роботи для розв'язання конкретних економічних та виробничо-господарських завдань.

Додаткове фахове випробування передбачає висвітлення знань з циклу фундаментальних та загальноекономічних дисциплін, що дозволяє оцінити гуманітарний світогляд вступника, а також визначити рівень інтелектуального потенціалу абітурієнта.

Абітурієнти повинні вміти:

- продемонструвати знання та уміння на рівні, що забезпечують можливість аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;

- застосовувати свої знання і володіти компетенціями, які дозволяють вирішувати завдання у новому, широкому (міждисциплінарному) контексті у відповідній галузі знань;

- інтегрувати знання, вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення;

- володіти методами проведення економічного аналізу і можуть давати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;

- оцінювати вплив рішень, що приймаються, на навколишнє середовище і соціум, мати професійну й етичну відповідальність за сталий розвиток суспільства;

- мати здатності взаємодії і посередництва, розвинену міжкультурну толерантність і досвід міжкультурної взаємодії;

- мати відповідний рівень усної та письмової грамотності рідною, і принаймні, однією іноземною мовою, уміти ефективно спілкуватися з колегами, представляти результати своєї роботи у вигляді звітів, статей, рефератів, використовуючи сучасні засоби презентації;

- обробляти отримані результати, аналізувати і осмислювати їх з урахуванням опублікованих матеріалів.

Вступне фахове випробування для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» складене на основі тем з наступних дисциплін:

1. Основи економічної теорії.
2. Менеджмент.
3. Маркетинг.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Правил прийому Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя у 2017 році та Положення про приймальну комісію ТНТУ.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Тема 1. Предмет і метод політичної економії

Виникнення та етапи розвитку політичної економії. Розвиток економічної думки в Україні.

Предмет політичної економії. Тлумачення предмета політичної економії різними школами. Економічна теорія і політична економія: проблеми взаємозв'язку.

Закони, принципи і категорії політичної економії. Система економічних законів. Позитивна і нормативна політична економія.

Метод політичної економії. Загальні методи наукового пізнання та їх використання.

Функції політичної економії. Політична економія і економічна політика. Місце політичної економії в системі економічних наук.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси

Виробничі можливості суспільства і потреби. Виробництво і його основні чинники. Межа виробничих можливостей. Обмеженість ресурсів. Продукт виробництва.

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. Закон зростання потреб.

Корисність продукту. Об'єктивна і суб'єктивна корисність продукту. Закон спадної граничної корисності продукту.

Економічний інтерес, його сутність і функції. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Єдність і суперечності в системі інтересів.

Виробництво та проблеми задоволення зростаючих потреб суспільства.

Тема 3. Економічна система суспільства

Економічна система: її сутність та структурні елементи. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи. Критерії розвитку продуктивних сил.

Суспільний поділ праці і структура продуктивних сил. Виробнича функція та її складові.

Економічні відносини та їх суб'єкти. Структура економічних відносин. Соціально-економічні відносини. Організаційно-економічні і техніко-економічні відносини.

Економічний устрій: сутність і місце в економічній системі. Методологічні аспекти механізму дії і використання економічних законів людьми.

Типи та еволюція економічних систем. Формаційний і загальноцивілізаційний підходи до типізації суспільства.

Тема 4. Відносини власності

Власність як економічна категорія. Теорії власності. Привласнення і відчуження.

Структура власності та її історичні типи, види і форми. Суб'єкти власності: їх еволюція.

Об'єкти власності. Розвиток об'єктів власності. Юридична форма власності. Права власності.

Власність на засоби виробництва та її вплив на способи поєднання чинників виробництва.

Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі.

Тема 5. Форми організації суспільного виробництва

Натуральна (традиційна) форма організації виробництва. Сутність і риси натурального господарства та його історичні межі.

Товарна форма організації суспільного виробництва. Причини виникнення товарного виробництва, його сутність, ознаки і роль у розвитку суспільства. Суб'єкти і об'єкти товарних відносин. Товарна форма продукту.

Товар та його властивості. Суперечності товару. Вартість і ціна: альтернативні теорії.

Проста і розвинена форми товарного виробництва. Спільні риси та відмінності.

Функціонування товарного господарства та його закони.

Тема 6. Гроші

Виникнення і розвиток грошових відносин. Сутність грошей. Функції грошей. Альтернативні теорії грошей.

Грошовий обіг та його закони. Визначення грошової маси, необхідної для обслуговування товарного обігу. Сталість грошового обігу. Грошові реформи, гроші, ціна та інфляція.

Еволюція грошей. Сучасна грошова система.

Тема 7. Витрати виробництва і прибуток

Витрати виробництва як передумова виробництва. Сутність та економічне значення витрат виробництва. Теорії витрат виробництва. Суспільні витрати виробництва. Економічні і бухгалтерські витрати та їх структура. Валові, середні та граничні витрати.

Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Альтернативні підходи.

Прибуток як економічна категорія. Теорії прибутку. Норми прибутку і чинники, що на нього впливають.

Тема 8. Ринок: сутність, функції та умови формування

Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Визначення ринку: альтернативні теорії.

Функції ринку. Умови формування і розвитку ринку.

Попит і пропонування. Ринкова рівновага. Ринкова ціна: механізм формування і функції.

Конкуренція та її сутність. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія.

Конкуренція і моделі ринків. Особливості ринкових відносин в Україні.

Тема 9. Класифікація ринків

Принципи класифікації ринків.

Ринок предметів споживання, його функції та соціально-економічне значення.

Ринок засобів виробництва. Загальні проблеми формування цін на

ресурси.

Ринок праці та розподіл трудових ресурсів.

Ринок капіталу та його складові. Ринок нерухомості та його особливості. Оренда та орендна плата.

Проблеми формування ринків праці, землі та капіталів в Україні.

Тема 10. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу

Поняття та основні риси інфраструктури ринку.

Позичковий капітал і відсоток. Банки, їх роль та функції. Центральні і комерційні банки. Фінансово-кредитні організації.

Сутність кредиту та його форми. Відсоток та його економічна природа. Банківський прибуток.

Капітал у сфері торгівлі. Витрати обігу. Роздрібна і оптова торгівля. Товарні біржі. Торговельний прибуток.

Фондова біржа. Цінні папери.

Роль ринкової інфраструктури в регулюванні економічних процесів.

Тема 11. Домогосподарства

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин.

Сектор домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Домогосподарства як постачальники ресурсів.

Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання, податки і заощадження.

Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Тема 12. Підприємство і підприємництво

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Сектор ділових підприємств. Форми і види підприємств. Капітал підприємства. Масштаби підприємства. Концентрація та централізація капіталу.

Кругообіг капіталу і його стадії. Функціональні форми капіталу.

Оборот капіталу підприємства. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація.

Сутність підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва.

Класифікація промислових підприємств. Основні форми об'єднань підприємств. Поняття виробничих фондів підприємства.

Валовий дохід, його сутність та структура. Підприємницький дохід.

Значення прибутку в розвитку підприємництва. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Тема 13. Капітал і наймана праця

Первісне нагромадження капіталу. Особливості нагромадження капіталу в Україні.

Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу.

Капітал як економічна категорія. Альтернативні теорії капіталу.

Капітал і праця. Трудові відносини: сутність і структура. Наймана праця. Вартість робочої сили: дискусійні аспекти. Поняття персоналу підприємства та його структура.

Винагорода за працю. Заробітна плата: сутність, форми системи. Теорії заробітної плати. Економічна суть оплати праці. Тарифно-посадова система.

Форми та системи заробітної плати.

Номінальна і реальна заробітна плата. Продукт праці та заробітна плата. Мінімальна заробітна плата та її критерії.

Тема 14. Підприємництво в аграрній сфері

Аграрне виробництво — особлива сфера вкладання капіталу і праці. Відносини власності в сільському господарстві. Агропромисловий комплекс. Земельна рента та її форми: оренда землі, ціна землі.

Форми господарювання в сільському господарстві та їх особливості в різних країнах. Особливості концентрації та централізації виробництва і капіталу в сільському господарстві.

Рентні відносини. Земельна рента та її форми. Абсолютна, диференціальна і монопольна рента.

Ринок земельних ресурсів в Україні і ціна землі. Ціна на сільськогосподарську продукцію. Державна підтримка сільського господарства.

Тема 15. Держава та її економічні функції

Держава як суб'єкт економічних відносин. Державний сектор в економіці. Держава як товаровиробник. Підприємництво в державному секторі. Суспільні блага і послуги.

Економічні функції держави. Захист конкуренції та антимонопольна політика. Перерозподіл ресурсів. Забезпечення правової бази.

Розподіл ресурсів і суспільні блага.

Роль держави в кругообігу продукту, ресурсів і доходу.

Трансформація економічних функцій держави в Україні.

Тема 16. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

Сутність і види економічного відтворення. Відтворення всіх елементів економічної системи. Просте і розширене відтворення.

Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення суспільного продукту. Методологічні аспекти системи національних рахунків.

Валовий внутрішній продукт, його сутність і відтворювальна структура. Чистий національний продукт і національний дохід. Концепції національного доходу.

Продуктивність суспільної праці та її роль у відтворювальному процесі.

Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Масштаби і особливості тіньової економіки в Україні.

Національне багатство і його структура. Природне багатство. Проблеми розширеного відтворення багатства і шляхи розв'язання екологічних проблем.

Кругообіг доходу, ресурсів і продукту в процесі відтворення.

Тема 17. Розподіл національного доходу. Споживання і заощадження

Розподільні відносини та їх місце у відтворювальному процесі. Сутність розподілу національного доходу. Об'єктивні основи формування доходів населення.

Диференціація доходів населення. Проблеми багатих і бідних. Межа бідності: абсолютна і відносна. Проблеми бідних і багатих в Україні.

Необхідність перерозподілу національного доходу і доходів населення. Податки і соціальні виплати. Роль державного бюджету в перерозподілі національного доходу.

Споживання і заощадження. Доходи населення і споживання. Схильність до споживання і заощадження.

Необхідність державного регулювання розподілу доходів. Прожитковий мінімум і соціальний захист населення.

Тема 18. Економічне зростання та його чинники. Економічні цикли

Економічне зростання та економічний розвиток. Заощадження, нагромадження та інвестиції. Роль інвестицій в економічному зростанні.

Матеріальні чинники економічного зростання. Науково-технічна революція та її роль в економічному зростанні. Теорії і моделі економічного зростання.

Економічне зростання та економічні цикли. Економічні кризи та їх причини. Теорії циклів: дискусійні проблеми.

Суть продуктивності праці, показники та вимірники продуктивності праці. Продуктивність праці та економічне зростання. Чинники підвищення продуктивності праці.

Особливості розвитку економіки в Україні.

Тема 19. Зайнятість, відтворення робочої сили та їх державне регулювання

Зайнятість: сутність і форми. Теорії зайнятості. Повна зайнятість, виробничий потенціал і ефективність виробництва.

Зайнятість та відтворення сукупної робочої сили. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Причини неповної зайнятості. Види і форми безробіття.

Проблеми повної зайнятості в умовах ринкової економіки. Державне регулювання зайнятості та його методи.

Чинники розширеного відтворення робочої сили. Роль держави у відтворенні робочої сили. Закон зростання кваліфікації та професійної підготовки робочої сили.

Проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні.

Тема 20. Господарський механізм у системі регулювання суспільного виробництва

Господарський механізм, його сутність та елементи. Господарський механізм: система управління економікою.

Державне регулювання суспільного відтворення та його форми. Планування і програмування.

Фінансова система. Необхідність і сутність фінансів. Державні фінанси.

Фіскальна політика. Способи збалансування державного бюджету. Фіскальні методи регулювання виробництва.

Механізм грошово-кредитного регулювання. Вплив грошово-кредитної політики на рівень суспільного виробництва.

Необхідність удосконалення механізму господарювання в Україні.

Тема 21. Закономірності та етапи розвитку капіталістичної економічної системи

Економічна система капіталізму вільної конкуренції: сутність і основні ознаки. Об'єктивні основи та шляхи виникнення і розвитку капіталістичної

системи. Роль ринку в регулюванні економіки капіталізму. Наймана праця та оплата праці.

Економічна система монополістичного капіталізму. Концентрація і централізація виробництва та капіталу. Виникнення монополій та їх форми.

Фінансово-монополістичний капітал і його сутність. Фінансово-монополістичні групи. Фінансова олігархія.

Державно-монополістична стадія еволюції капіталістичної економічної системи.

Тема 22. Економічна система сучасного капіталізму

Сутність і ознаки змішаної економічної системи. Приватний, акціонерний і державний сектори економіки.

Межі ринку. Державне регулювання економіки.

Сучасні методи державного регулювання змішаної економіки. Розподіл державою національного доходу і ресурсів. Межі державного втручання в регулювання економічного відтворення.

Роль держави в регулюванні цін. Регулювання заробітної плати. Профспілки і ринок праці. Колективні договори між підприємцями і трудовими колективами. Заробітна плата та її динаміка.

Монополії та олігополії в умовах регульованого капіталізму. Революція в управлінні і відносинах власності. Соціальне партнерство.

Тема 23. Соціалістична економічна система та її еволюція

Теорія і практика економічної системи соціалізму. Соціалізм і адміністративно-командна економіка.

Механізм функціонування соціалістичної адміністративно-командної економіки: директивне планування і централізоване управління. Державна власність та її межі.

Теорія і практика товарно-грошових відносин за адміністративно-командної системи соціалізму. Планове ціноутворення.

Доходи населення, їх структура і принципи формування. Суспільні фонди споживання.

Тема 24. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік

Зміст перехідної економіки: загальне і особливе. Об'єктивні чинники перехідного стану. Риси і типи перехідної економіки. Локальні та глобальні перехідні процеси.

Економічний устрій в умовах переходу до соціально орієнтованої економічної системи. Суперечності перехідної економіки.

Змішана економіка і соціально-економічні перетворення у постсоціалістичних країнах. Структура змішаної економіки.

Формування сучасних ринкових відносин і ринкової інфраструктури. Становлення державного і ринкового механізмів регулювання економіки і зайнятості. Особливості ринкової трансформації економіки України.

Тема 25. Світове господарство

Світове господарство: його сутність та структура. Розвинуті країни ринкової економіки. Країни, що розвиваються. Країни з перехідною економікою.

Міжнародний поділ праці і спеціалізація. Міжнародні економічні

відносини.

Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу. Європейське економічне співтовариство і його місце у світовій економіці.

Тема 26. Форми міжнародних економічних відносин

Світогосподарські зв'язки та їх форми.

Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародні товарні ринки. Протекціонізм і вільна торгівля. Митні та немитні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.

Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародна валютна система, валютні ринки і валютний курс. Конвертованість валюти. Платіжний баланс та його регулювання.

Міжнародні валютно-фінансові організації. Міжнародна міграція робочої сили. Інші форми міжнародних економічних відносин.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 27. Економічні аспекти глобальних проблем

Причини виникнення та сутність глобальних проблем. Економічне зростання та глобальні проблеми. Основні глобальні проблеми сучасності. Класифікація глобальних проблем.

Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Беляєв О. О., Бебело А. С. Політична економія: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2001.
2. Економічна теорія: політекономія : Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. - 7-ме вид., стереотипне. - К. : Знання-Прес, 2008. - 719 с.
3. Зазимко А. З. Політична економія: Структурно-логічний навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005.
4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Відп. ред. Г. Н. Климко, В. П. Нестеренко. — К.: Вища шк. — Знання, 1997.
5. Основыэкономическойтеории: Учебник / С. В. Мочерный, В. К. Симоненко, В. В. Секретарюк, А. А. Устенко; Подобр. ред. С. В. Мочерного. — К.: Знання, КОО, 2000.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К. Т. Кривенка. — К.: КНЕУ, 2001.
7. Політична економія: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / За ред. д-ра екон. наук, проф. К. Т. Кривенка. — К.: КНЕУ, 2003. — 354 с.
8. Політична економія: Підручник / Г. І. Башнянін та ін. — К.: Ніка-Центр, Ельга, 2006.
9. Політична економія: Підручник / За заг. ред. Ю. В. Ніколенка. — К.: ЦУЛ, 2003.
10. Старостенко Г. Г. Політична економія: Навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2010.

II. МЕНЕДЖМЕНТ

Дисципліна вивчає сутність, роль та методологічні основи менеджменту; історію розвитку менеджменту; закони, закономірності та принципи менеджменту; функції та методи менеджменту; процес управління; планування як загальна функція менеджменту; організування як загальна функція менеджменту; мотивування як загальна функція менеджменту; контролювання як загальна функція менеджменту; інформація і комунікації в менеджменті; керівництво та лідерство; ефективність менеджменту.

Поняття менеджменту та управління. Ознаки та загальні риси організацій, їх різновиди. Організація як відкрита система. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації, етапи життєвого циклу.

Принципи та функції менеджменту. Технологія менеджменту. Система методів: адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Функція планування. Мотивація та її основні компоненти. Змістовні та процесійні теорії мотивації. Сутність, елементи та процес управлінського контролю, його різновиди. Етапи регулювання: зворотний зв'язок, оцінка виконання рішень, корегування рішень. Функція контролю в менеджменті.

Елементи організації: обов'язки, повноваження, відповідальність. Делегування діяльності. Організаційне проектування. Елементи організаційних структур, макро- і мікроструктури. Класифікація організаційних структур управління.

Сутність і складові процесу управління. Класифікація управлінських рішень, вимоги до їх якості. Види комунікацій, організація комунікаційного процесу.

Керівництво в організації, форми влади та впливу. Теорії лідерства. Формальне та неформальне лідерство. Стили управління. Модель сучасного менеджера, його самовдосконалення. Ролі менеджера в організації. Соціальна відповідальність у менеджменті. Ефективність управління.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навч. посібник. – К.: Магнолія плюс; Львів: Новий світ – 2007.
2. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник /Наук. ред. В.Яцура, Д. Олесевич. – Львів: БаК, 2001. – 624 с.
3. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005.
4. Кредисов А.И. История учений менеджмента. – Киев: ВИРА-Р, 2000. – 336 с.
5. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2007. – 416 с.
6. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Теорія і практика.-К.: Ексоб, 2001. – 512 с.
7. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Пер. с англ. 3-го изд. – М.: Дело, 2005. - 800 с.

8. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посібник: – К.: Кондор, 2007.
9. Тарнавська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія та практика: Підручник. – 3-є вид. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005.
10. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. - К.: Академвидав, 2007.

III. МАРКЕТИНГ

Дана дисципліна вивчає такі питання як сутність маркетингу та його сучасна концепція, середовище маркетингу, фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, маркетингові дослідження та інформація, маркетингова товарна політика, розробка нового товару та життєвий цикл товару, маркетингова цінова політика підприємства, конкурентоспроможність товару, сутність, концепція та методи оцінювання, маркетингова політика комунікацій, комплекс маркетингових комунікацій, маркетингова політика розподілу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бугайчук Т. В. Маркетингові дослідження: Навч. посібник / Т.В. Бугайчук, В.А. Устименко. – Харків.: Торнадо, 2008. –280 с.
2. Маркетинг: навч. посіб. / Н.І. Волкова, Т.О. Окландер, Е.М. Забарна, О.М. Козакова, О.Б. Мішина, С.І. Рассадникова, Н.О. Черепанова; Одес. нац. політехн. ун-т. – О.: Наука і техніка, 2009. — 160 с.
3. Маркетинг: Навч. посіб. / С.М. Гончаров. –Нац. ун-т вод.госп-ва та природокористування. – Рівне, 2007. — 364 с.
4. Маркетинг: підручник / А.О. Старостіна, Н.П. Гончарова, Є.В. Крикавський, В.Я. Заруба, О.Л. Каніщенко. – К.: Знання, 2009. – 1071 с.
5. Маркетинг: підручник / А.Ф. Павленко, І.Л. Решетнікова, А.В. Войчак, Н.В. Куденко, О.О. Беляєв, Т.Є. Оболенська; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана». – К., 2008. – 600 с.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Основи економічної теорії

1. Виробництво і його основні чинники.
2. Економічна система: її сутність та структурні елементи.
3. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи.
4. Суспільний поділ праці і його роль у розвитку продуктивних сил.
5. Економічні відносини як суспільна форма функціонування продуктивних сил.
6. Сутність і структура економічних відносин.
7. Власність як економічна категорія.
8. Структура власності: типи, види і форми.
9. Натуральна (традиційна) форма організації виробництва.
10. Товарне виробництво і його роль у розвитку суспільного виробництва.
11. Виникнення та еволюція грошових відносин.
12. Прибуток як економічна категорія. Теорії прибутку.
13. Ринок: сутність, функції, суб'єкти та об'єкти.
14. Попит і пропонування. Ринкова рівновага.
15. Ринкова ціна: механізм формування і функції.
16. Економічна конкуренція: сутність, функції та форми.
17. Конкуренція і монополія. Антимонопольне законодавство і практика.
18. Конкуренція і моделі ринків.
19. Сутність кредиту та його форми.
20. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки.
21. Форми і види підприємств.
22. Кругообіг і оборот капіталу підприємства.
23. Сутність підприємництва, його види та функції.
24. Заробітна плата та її теорії.
25. Науково-технічна революція та її роль в економічному зростанні.
26. Держава як суб'єкт економічних відносин.
27. Економічні функції держави та їх класифікація.
28. Споживання і заощадження.
29. Прожитковий мінімум і соціальний захист населення.
30. Безробіття: причини, види і форми.
31. Необхідність і сутність фінансів. Державні фінанси.
32. Фінансова система і фінансова політика в державі.
33. Фіскальна політика.
34. Необхідність ринкової трансформації економіки України.
35. Світове господарство: його сутність та структура.
36. Міжнародна економічна інтеграція.
37. Міжнародні валютно-фінансові організації.
38. Платіжний баланс та його регулювання.
39. Міжнародна економічна інтеграція.
40. Продуктивність праці та економічне зростання. Чинники

підвищення продуктивності праці.

41. Класифікація промислових підприємств. Основні форми об'єднань підприємств.

42. Поняття виробничих фондів підприємства. Класифікація та структура основних фондів.

43. Облік і оцінка основних фондів.

44. Показники використання основних фондів.

45. Показники зношення основних фондів.

46. Амортизація основних фондів.

47. Склад і структура оборотних коштів (засобів) підприємства.

48. Нормування оборотних коштів.

49. Поняття персоналу підприємства та його структура.

50. Суть продуктивності праці, показники та вимірники продуктивності праці.

51. Виробнича потужність підприємства.

52. Виробнича програма підприємства.

53. Собівартість продукції підприємства. Види собівартості. Методи визначення собівартості

54. Класифікація витрат на виробництво продукції.

55. Економічний зміст, функції і види цін.

56. Складові елементи ціни. Методи ціноутворення на продукцію підприємства.

57. Економічна суть оплати праці. Тарифно-посадова система.

58. Форми та системи заробітної плати.

59. Дохід і прибуток підприємства.

60. Рентабельність та її економічна суть.

Менеджмент

1. Поясніть зміст понять «менеджмент» та «управління», «менеджер» та «підприємець».

2. Розкрийте суть сучасних концепцій менеджменту (системного, ситуаційного та процесійного підходів).

3. Визначте які специфічні риси має менеджмент в Україні.

4. Які ділові якості є найбільш важливими у формуванні та професійній підготовці сучасного менеджера?

5. Опишіть три основні рівні управління. Які ролі виконують в організації керівники низової, середньої і вищої ланки?

6. В чому полягають переваги та недоліки децентралізованого і централізованого управління організацією?

7. Чому зовнішнє середовище організації є важливим для керівників?

8. Наведіть приклади організацій, які дотримуються стратегій обмеженого росту, росту, скорочення і їх поєднання.

9. Для чого складається бізнес-план, його основні розділи?

10. Що таке структура організації? В чому полягає різниця між горизонтальним та вертикальним розподілом праці?

11. Які основні типи організаційних структур найбільш широко

використовуються сьогодні?

12. Поясніть зв'язок між плануванням і структурою організації.
13. В чому полягає підхід А. Маслоу до мотивації?
14. Яка роль контролю в управлінні? Які основні типи контролю ви знаєте?
15. На конкретних прикладах опишіть взаємозв'язок між плануванням і контролем.
16. Дайте загальну класифікацію та характеристику методів менеджменту.
17. Поясніть роль комунікацій у менеджменті. Наведіть приклади обміну інформацією в організації.
18. Поясніть суть основних елементів процесу обміну інформацією.
19. Опишіть перешкоди, які виникають на шляху обміну інформацією в організації та методи підвищення ефективності обміну інформацією.
20. Наведіть приклади формальних та неформальних комунікацій, поясніть в чому їх особливість.
21. З якими проблемами найчастіше зустрічаються, та які типи рішень доводиться приймати на різних рівнях управління?
22. В яких випадках доцільні одноособові, колегіальні чи колективні рішення (наведіть приклади)?
23. Дайте загальну характеристику формальних і неформальних груп в організації.
24. Перерахуйте фактори, які впливають на ефективність функціонування груп в організації.
25. На прикладах поясніть суть функціональних та дисфункціональних конфліктів.
26. Дайте характеристику організаційних факторів, які обумовлюють стрес у працівників.
27. Дайте характеристику форм влади та рівнів організації.
28. Назвіть і порівняйте основні стилі керівництва.
29. Обґрунтуйте необхідність підвищення кваліфікації керівників. Які є методи підвищення кваліфікації керівників?
30. Назвіть напрямки підвищення ефективності управління.

Маркетинг

1. Сутність маркетингу та його сучасна концепція.
2. Середовище маркетингу: фактори зовнішнього та внутрішнього середовища.
3. Маркетингові дослідження та інформація.
4. Маркетингова товарна політика.
5. Розробка нового товару та життєвий цикл товару.
6. Маркетингова цінова політика підприємства.
7. Конкурентоспроможність товару: сутність, концепція та методи оцінювання.
8. Маркетингова політика комунікацій.
9. Комплекс маркетингових комунікацій.

10. Маркетингова політика розподілу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВСТУПНОГО ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність відповідей. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Висновок	Характеристика відповіді
Рекомендовано	<p>Абітурієнт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ досконало володіє теоретичним навчальним матеріалом у розрізі всього комплексу дисциплін спеціальності для ґрунтовної відповіді на поставлені питання; ✓ глибоко і повно оволодів понятійним апаратом, вільно та аргументовано висловлює власні думки; демонструє культуру спеціальної мови і використовує сучасну термінологію, цілісно, системно, у логічній послідовності дає відповідь на поставлені запитання.
Рекомендовано	<p>Абітурієнт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ володіє теоретичним навчальним матеріалом у розрізі всього комплексу дисциплін спеціальності для відповіді на поставлені питання; ✓ здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій; наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень; ✓ грамотно викладає відповідь, але зміст і форма відповіді мають окремі неточності, припускає 2-3 непринципові помилки, які вміє виправити, добираючи при цьому аргументи для підтвердження певних дій.
Рекомендовано	<p>Абітурієнт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ частково володіє навчальним матеріалом, здатний логічно відтворити значну його частину; ✓ виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, але викладає його неповно, непослідовно, припускається неточностей у визначенні понять, у застосуванні знань для вирішення практичних задач, не вміє доказово обґрунтувати свої думки; завдання виконує, але припускає методологічні помилки.
Не рекомендовано	<p>Абітурієнт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ має розрізнені безсистемні знання; ✓ володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його безладно, уривчастими реченнями; ✓ припускає помилки у визначенні термінів, які приводять до викривленні їх змісту; ✓ припускає принципові помилки при вирішенні типових ситуацій, не правильно виконує необхідні розрахунки; ✓ не відповідає (або дає неповні, неправильні відповіді) на основні та додаткові питання.

Як результат оцінювання фахова атестаційна комісія надає/не надає рекомендацію до участі в конкурсі відповідно проставивши РЕКОМЕНДОВАНО/НЕ РЕКОМЕНДОВАНО.